

Анотація дисципліни

1. Ландшафтознавство.

2. Жемеров Олександр Олегович, професор.

3. Нормативний курс.

4. Другий курс, 3 семестр.

5. П'ять кредитів (150 годин), 4 академічні години на тиждень (2 години лекцій, 2 години практичних занять), решта – самостійна робота.

6. «Ландшафтознавство» є базовою дисципліною у навчальному плані підготовки студентів-географів. Вона спирається на вже набуті студентами знання основ геології, геоморфології, кліматології, гідрології, ґрунтознавства, біогеографії.

7. Курс має за мету формування знань про ландшафти, їх структуру, морфологію, функціонування, класифікацію та ін.; інтегрування набутих студентами знань основ геології, геоморфології, кліматології, гідрології, ґрунтознавства, біогеографії при вивченні природно-територіальних комплексів як конкретних локальних або регіональних сполучень компонентів природи Землі.

Головними завданнями вивчення дисципліни є викладення фундаментальних теоретичних основ про природно-територіальні комплекси (ландшафти) планети, висвітлення найважливіших прикладних аспектів ландшафтознавства і основ ландшафтного картографування.

Змістом курсу передбачено вивчення двох розділів, серед яких особливе місце належить питанням про чинники локальної диференціації, структуру (морфологію) та динаміку ландшафтів, прикладним аспектам ландшафтознавства у заключній темі «Ландшафти і суспільство».

8. Провідними формами і методами аудиторних занять є: лекції з презентаціями, семінари, самостійна робота з літературними і картографічними джерелами, практичні роботи з ландшафтного картографування, рішення розрахункових задач, демонстрація цифрових фотографій (за допомогою комп'ютера) та слайдів.

Логічним продовженням підготовки з цієї дисципліни є літня навчальна ландшафтна практика на II курсі, яка проводиться на ключових ділянках в районах Чорногори в Карпатах і на Лівобережжі України (в НПП «Слобожанський» та ін).

9. Використовується рейтингова система оцінювання знань і вмінь студентів – поточний письмовий контроль, оцінювання практичних робіт студентів, тестування, підсумковий письмовий контроль (іспит).

10. Програма, підручники, методичні вказівки з практичних робіт, комп'ютерна база даних з ландшафтознавства, пакет тестових завдань.

11. Українська мова.

12. Рекомендована література:

Основна:

1. Міхелі С.В. Основи ландшафтознавства: Курс лекцій / С.В. Міхелі. – К. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. – 184 с.

2. Исаченко А.Г. Ландшафтоведение и физико-географическое районирование / А.Г. Исаченко. – М.: Высш. шк., 1991. – 366 с.

3. Миллер Г.П. Ландшафтные исследования горных и предгорных территорий / Г.П. Миллер. – Львов: Высш. шк., 1974. – 202 с.

4. Марцинкевич Г.И. Основы ландшафтоведения / Г.И. Марцинкевич и др. – Минск: Высш. шк., 1986. – 206 с.

5. Арманд Д.Л. Наука о ландшафте / Д.Л. Арманд. – М.: Мысль, 1975. – 288 с.

Географічні атласи світу, України, Харківської області.

Допоміжна:

1. Гуцуляк В.М. Основи ландшафтознавства : Навч. посібник / В.М. Гуцуляк. - К.: НМК ВО, 1992. – 60 с.

2. Беручашвили Н.Л. Четыре измерения ландшафта / Н.Л. Беручашвили. – М.: Мысль, 1986. – 182 с.

3. Геренчук К.І. Польові географічні дослідження / К.І. Геренчук та ін. – К.: Вища шк., 1972. – 195 с.

4. Исаченко А.Г. Методы прикладных исследований / А.Г. Исаченко. – Л.: Наука, 1980. – 222 с.

5. Крауклис А.А. Проблемы экспериментального ландшафтоведения / А.А. Крауклис. – Новосибирск, 1979. – 231 с.

6. Мильков Ф.Н. Человек и ландшафты / Ф.Н. Мильков. – М.: Мысль, 1973. – 224 с.

7. Преображенский В.С. Основы ландшафтного анализа В.С. Преображенский и др. – М.: Наука, 1988. – 192 с.

8. Сочава В.Б. Введение в учение о геосистемах / В.Б. Сочава. – Новосибирск, 1978. – 319 с.

9. Солнцев В.Н. Системная организация ландшафтов / В.Н. Солнцев. – М.: Мысль, 1981. – 239 с.